Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

16 юли 2015 година*

„Преюдициално запитване — Спешно преюдициално производство — Харта на основните права на Европейския съюз — Член 6 — Право на свобода и сигурност — Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест — Задължение за изпълнение на европейската заповед за арест — Член 12 — Задържане на издирваното лице — Член 15 — Решение за предаване — Член 17 — Срокове и процедури за вземане на решение за изпълнение — Последици от превишаването на сроковете“

По дело C-237/15 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от High Court (Ирландия) с акт от 19 май 2015 г., постъпил в Съда на 22 май 2015 г., в рамките на производство по дело

Minister for Justice and Equality

срещу

Francis Lanigan,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: V. Skouris, председател, K. Lenaerts, заместник-председател, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (докладчик), A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda, S. Rodin и K. Jürimäe, председатели на състави, J. Malenovský, E. Levits, M. Safjan, A. Prechal и J. L. da Cruz Vilaça, съдии,

генерален адвокат: P. Cruz Villalón,

секретар: M. Aleksejev, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 1 юли 2015 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-н Lanigan, от K. Kelly, BL, M. Forde, SC, и P. O’Donovan, solicitor,

— за Ирландия, от E. Creedon, в качеството на представител, подпомагана от R. Barron, SC, T. McGillicuddy, BL, и H. Dockry, solicitor,

* Език на производството: английски.

— за германското правителство, от T. Henze и J. Kemper, в качеството на представители,

— за испанското правителство, от A. Rubio González, в качеството на представител,

— за френското правителство, от F.-X. Bréchot, в качеството на представител,

— за нидерландското правителство, от J. Langer, в качеството на представител,

— за правителството на Обединеното кралство, от V. Kaye, в качеството на представител, подпомагана от J. Holmes, barrister,

— за Европейската комисия, от R. Troosters и W. Bogensberger, в качеството на представители,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 15 и 17 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/229/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, стр. 24, наричано по-нататък „Рамковото решение“).

2 Запитването е отправено във връзка с изпълнението в Ирландия на европейска заповед за арест на г-н Lanigan, издадена на 17 декември 2012 г. от Magistrates' Courts in Dungannon (Обединеното кралство).

Правна уредба

Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи

3 Член 5 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), е озаглавен „Право на свобода и сигурност“ и предвижда:

„1. Всеки има право на свобода и сигурност. Никой не може да бъде лишен от свобода освен в следните случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона:

[…]

f) законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се предотврати незаконното му влизане в страната или на лице, против което се предприемат действия за неговото депортиране или екстрадиция.

[…]

4. Всяко арестувано или лишено от свобода лице има право да обжалва законността на неговото задържане в съда, който е задължен в кратък срок да се произнесе; в случай, че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице.

[…]“.

Правото на Съюза

4 Съображения 5 и 7 от Рамковото решение гласят:

„(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

[…]

(7) Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза[,] Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 [ЕС] и член 5 [ЕО]. Съгласно принципа за пропорционалност, така както е определен в последния текст, настоящото рамково решение съдържа необходимото с оглед постигането на тази цел“.

5 Член 1 от Рамковото решение е озаглавен „Определение на понятието европейска заповед за арест и задължение за изпълнението ѝ“ и гласи:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване на друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от Договора за Европейския съюз“.

6 Членове 3, 4 и 4a от Рамковото решение определят случаите, при които не се допуска изпълнение, и случаите, при които може да бъде отказано изпълнение на европейска заповед за арест.

7 Член 12 от Рамковото решение е озаглавен „Задържане на лицето“ и гласи:

„Когато лицето е задържано въз основа на европейска заповед за арест, изпълняващият съдебен орган следва да вземе решение дали то да остане задържано съгласно правото на изпълняващата държава членка. Лицето може да бъде освободено временно по всяко време в съответствие с националното право на изпълняващата държава членка, при условие че неин компетентен орган вземе мерки, необходими за предотвратяване укриването му“.

8 Член 15, параграф 1 от Рамковото решение предвижда, че „[и]зпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено“.

9 Член 17 от Рамковото решение гласи:

„1. Европейската заповед за арест следва незабавно да бъде разгледана и изпълнена.

2. При наличието на съгласие от страна на издирваното лице окончателното решение относно изпълнението на европейската заповед за арест се взима в срок до 10 дни от даването на съгласие.

3. В останалите случаи окончателното решение относно изпълнението на европейската заповед за арест се взима в срок до 60 дни от задържането на издирваното лице.

4. Когато в особени случаи европейската заповед за арест не може да бъде изпълнена в посочените в параграфи 2 и 3 срокове, изпълняващият съдебен орган следва незабавно да уведоми за това издаващия съдебен орган, като обясни причините за забавянето. В този случай сроковете могат да бъдат удължени с 30 дни.

5. Докато вземе окончателно решение, изпълняващият съдебен орган следва да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на лицето.

[…]

7. Когато поради наличие на извънредни обстоятелства държава членка не може да спази определените в този член срокове, същата следва да уведоми Евроюст, като изложи причините за забавянето. Освен това държава членка, която неведнъж се сблъсква със забавяне, свързано с изпълнение на европейски заповеди за арест от друга държава членка, трябва да информира Съвета с цел оценяване изпълнението на настоящото рамково решение на равнище държава членка“.

10 Член 23 от Рамковото решение предвижда:

„1. Издирваното лице трябва да бъде предадено възможно най-скоро на определената от съответните органи дата.

2. То следва да бъде предадено не по-късно от 10 дни след окончателното решение за изпълнение на европейската заповед за арест.

3. Когато предаването на издирваното лице не може да се извърши в определения в параграф 2 срок поради обстоятелства извън контрола на държавите членки, изпълняващият и издаващият съдебен орган трябва незабавно да осъществят връзка помежду си и да насрочат нова дата за предаване. В този случай то следва да се състои в 10-дневен срок от така съгласуваната дата.

4. По изключение предаването може да бъде временно отложено поради сериозни причини от хуманитарно естество, например, когато съществуват съществени основания да се счита, че то явно ще застраши живота или здравето на издирваното лице. Изпълнението на европейската заповед за арест трябва да се извърши възможно най-скоро след отпадане на тези основания. Изпълняващият съдебен орган следва незабавно да уведоми издаващия съдебен орган и заедно да насрочат нова дата за предаване. В този случай то следва да се състои в десетдневен срок от така съгласуваната дата.

5. След изтичане на посочените в параграфи от 2 до 4 срокове, ако лицето продължава да е задържано, то следва да бъде освободено“.

11 Член 26, параграф 1 от Рамковото решение предвижда:

„Издаващата държава членка трябва да приспадне срока на задържането въз основа на европейската заповед за арест от целия срок на задържане, който следва да бъде изтърпян в тази страна в резултат от постановяване на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане“.

Ирландското право

12 Член 13, параграф 5 от Закона за европейската заповед за арест от 2003 г. (European Arrest Warrant Act 2003), съответно изменен, гласи:

„Лицето, задържано въз основа на европейска заповед за арест, се изправя във възможно най-кратък срок пред High Court, който, ако установи, че то е лицето, за което е издадена европейската заповед за арест:

(a) продължава срока на задържането му или го пуска под гаранция (като в тази връзка High Court има същите правомощия, както ако лицето му беше предадено по обвинение в престъпление);

(b) определя дата за целите на член 16 (която следва да бъде не по-късно от 21 дни след датата на задържането на лицето) […]“.

13 Член 16, параграфи 9 и 10 от този закон гласи:

„(9) Ако в 60-дневен срок от задържането на съответното лице съгласно член 13 или 14 High Court не издаде разпореждане по параграф 1 или 2 или по член 15, параграф 1 или 2, или реши да не издава разпореждане по параграф 1 или 2, той нарежда на централния орган да уведоми издаващия съдебен орган и, ако е необходимо, Евроюст за това и за мотивите на решението, а централният орган изпълнява нареждането.

(10) Ако в 90-дневен срок от задържането на съответното лице съгласно член 13 или 14 High Court не издаде разпореждане по параграф 1 или 2 или по член 15, параграф 1 или 2, или реши да не издава разпореждане по параграф 1 или 2, той нарежда на централния орган да уведоми издаващия съдебен орган и, ако е необходимо, Евроюст за това и за мотивите на решението, а централният орган на държавата изпълнява нареждането“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

14 На 17 декември 2012 г. Magistrates' Courts in Dungannon издава европейска заповед за арест срещу ответника в главното производство във връзка с образувано срещу него наказателно производство за деяния, извършени на 31 май 1998 г. в Обединеното кралство и осъществяващи състава на престъпленията умишлено убийство и притежание на огнестрелно оръжие с намерение за извършване на убийство.

15 На 7 януари 2013 г. High Court одобрява европейската заповед за арест, което дава възможност за задържането на г-н Lanigan от An Garda Síochána (националната полиция).

16 На 16 януари 2013 г. г-н Lanigan е задържан на основание на тази европейска заповед за арест и изправен пред High Court. Той заявява пред съда, че не е съгласен да бъде предаден на съдебните органи на Обединеното кралство, след което му е наложена мярка задържане под стража до вземането на решение относно предаването му на тези органи.

17 High Court открива заседанието по делото за предаването на г-н Lanigan на 30 юни 2014 г. след редица отлагания, дължащи се в частност на различни отклонения в хода на производството, описани в акта за преюдициално запитване. В заседанието ответникът в главното производство представя нови доводи, които според него сочат наличието на пречка за предаването му на органите в Обединеното кралство. Преценката на основателността на тези доводи налага в частност да бъдат изпратени искания за допълнителна информация до тези органи, за да се прецени дали да се кредитират твърденията на г-н Lanigan, че предаването му на тези органи би могло да застраши живота му.

18 След като на 8 декември 2014 г. е получена допълнителната информация, на 15 декември 2014 г. г-н Lanigan подава искане за освобождаването му под гаранция. High Court уважава искането и съответно разрешава освобождаването под гаранция, но при определени условия. Тъй като тези условия не са изпълнени, г-н Lanigan остава задържан.

19 В съдебното заседание пред High Court от 15 декември 2014 г. г-н Lanigan също така излага доводи за отхвърляне на искането за предаването му поради превишаване на предвидените в Рамковото решение срокове.

20 При тези условия High Court решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Какви са последиците от неспазване на сроковете по член 17 от Рамковото решение във връзка с член 15 от посоченото рамково решение?

2) Поражда ли неспазването на сроковете по член 17 от Рамковото решение права за лицето, което, докато се чака решение относно предаването му, е задържано под стража за период, надхвърлящ тези срокове?“.

По спешното производство

21 High Court прави искане за разглеждане на настоящото преюдициално запитване по реда на спешното производство, предвидено в член 107 от Процедурния правилник на Съда.

22 Запитващата юрисдикция мотивира искането си с това, че ответникът в главното производство е с мярка задържане под стража от 16 януари 2013 г. с оглед на изпълнението на издадената срещу него европейска заповед за арест.

23 В това отношение следва да се отбележи, на първо място, че настоящото преюдициално запитване се отнася до тълкуването на Рамковото решение, което е акт от областта, уредена в част трета, дял V от Договора за функционирането на ЕС, относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Следователно запитването може да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство.

24 На второ място, следва да се констатира, че понастоящем г-н Lanigan не е на свобода и че продължаването на срока на задържането му под стража зависи от изхода на спора в главното производство.

25 При тези условия на 28 май 2015 г. по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат четвърти състав на Съда реши да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на настоящото преюдициално запитване по реда на спешното производство и да поиска от Съда да преразпредели делото на големия състав.

По преюдициалните въпроси

26 С преюдициалните въпроси, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 12, член 15, параграф 1 и член 17 от Рамковото решение трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат след изтичането на сроковете по член 17 изпълняващият съдебен орган, от една страна, да вземе решение относно изпълнението на европейската заповед за арест, и от друга, да продължи задържането на издирваното лице, при положение че общата продължителност на задържането му надхвърля тези срокове.

27 В самото начало следва да се припомни, че както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение и от съображения 5 и 7 от него, то има за цел да замести многостранната система за екстрадиция между държавите членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимното признаване (решения Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 36 и F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 34).

28 В този смисъл Рамковото решение има за цел чрез въвеждането на нова опростена и по-ефикасна процедура за предаване на осъдени или заподозрени в нарушаване на наказателния закон лица да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за да допринесе за осъществяването на целта на Съюза да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки (решения Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 37 и F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 35).

29 Посочената цел за ускоряване на съдебното сътрудничество намира израз в редица аспекти на Рамковото решение, и по-специално в уредбата на сроковете за приемане на решенията относно европейската заповед за арест (решение F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 58).

30 В това отношение следва да се отбележи, че член 15, параграф 1 от Рамковото решение предвижда общо, че изпълняващият съдебен орган следва да реши „в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение“ дали лицето да бъде предадено.

31 Що се отнася конкретно до вземането на решението относно изпълнението на европейската заповед за арест, член 17, параграф 1 от Рамковото решение предвижда, че тя „следва незабавно да бъде разгледана и изпълнена“. Параграфи 2 и 3 от член 17 пък определят конкретни срокове за вземането на окончателното решение относно изпълнението на заповедта, а параграф 4 от същия член допуска удължаване на сроковете, в които би трябвало да се вземе това решение.

32 От практиката на Съда следва, че членове 15 и 17 от Рамковото решение трябва да бъдат тълкувани в смисъл, че изискват окончателното решение относно изпълнението на европейската заповед за арест по принцип да се приема в тези срокове, чието значение впрочем намира израз в редица разпоредби на Рамковото решение (вж. в този смисъл решение F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 62 и 64).

33 От изложеното по-горе следва, че изпълняващата държава членка е длъжна да спазва сроковете по член 17. Следователно, за да се отговори на поставените въпроси, е необходимо да се прецени дали когато тази държава не е изпълнила задължението си да вземе окончателно решение относно изпълнението на европейската заповед за арест в определените срокове, се запазва възможността да се вземе решение относно изпълнението на европейската заповед за арест, от една страна, и да се продължи задържането на издирваното лице въз основа на тази заповед, от друга.

По вземането на решение относно изпълнението на европейската заповед за арест

34 Член 15, параграф 1 от Рамковото решение наистина ясно предвижда, че изпълняващият съдебен орган следва да реши в определените в Рамковото решение срокове дали да предаде съответното лице, но същевременно текстът на тази разпоредба не е достатъчен, за да се определи дали изпълнението на европейска заповед за арест трябва да продължи след изтичането на тези срокове, и по-конкретно дали изпълняващият съдебен орган е длъжен да вземе решение относно изпълнението на европейската заповед за арест след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение.

35 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда при тълкуването на разпоредба на правото на Съюза трябва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решения Maatschap L.A. en D.A.B. Langestraat en P. Langestraat-Troost, C-11/12, EU:C:2012:808, т. 27 и Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, т. 34 и цитираната съдебна практика).

36 Що се отнася до контекста на член 15, параграф 1 от Рамковото решение, от постоянната практика на Съда следва, че принципът за взаимно признаване, който е „крайъгълният камък“ на съдебното сътрудничество, съгласно член 1, параграф 2 от Рамковото решение изисква държавите членки по принцип да са длъжни да изпълнят европейската заповед за арест. Всъщност държавите членки нямат право да откажат да изпълнят такава заповед за арест, освен в случаите по членове 3, 4 и 4a от Рамковото решение, и не могат да поставят други условия за изпълнението ѝ, освен определените в член 5 от него (вж. в този смисъл решения West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, т. 55, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, т. 38 и F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 36).

37 Следователно, като се има предвид, от една страна, че задължението за изпълнение на европейската заповед за арест има централен характер във въведената с Рамковото решение система, и от друга, че в него няма никакво изрично указание за евентуално ограничаване на това задължение във времето, нормата на член 15, параграф 1 от Рамковото решение не може да се тълкува в смисъл, че след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение изпълняващият съдебен орган вече не може да взема решение относно изпълнението на европейската заповед за арест или че изпълняващата държава членка вече не е длъжна да продължи процедурата по изпълнението ѝ.

38 Това тълкуване намира потвърждение в обстоятелството, че в член 17, параграф 7 от Рамковото решение законодателят на Съюза изрично е уредил хипотезата, при която дадена държава членка не може да спази сроковете по член 17, като не е предвидил, че тогава изпълняващият съдебен орган вече не може да взема решение относно изпълнението на европейската заповед

за арест или че в този случай отпада задължението за по-нататъшно провеждане на процедурата по изпълнение на европейската заповед за арест. В член 17, параграф 7 от Рамковото решение впрочем се говори за настъпването, еднократно или неведнъж, на „забавяне, свързано с изпълнение[то]“, което показва, че законодателят на Съюза е счел, че когато тези срокове не са спазени, изпълнението на европейската заповед за арест се отлага, а не се прекратява.

39 Извън това, обратното тълкуване на член 15, параграф 1 от Рамковото решение би било несъвместимо с член 17, параграф 5 от него. Всъщност в последната разпоредба е предвидено, че изпълняващият съдебен орган следва да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на издирваното лице, докато вземе окончателно решение относно изпълнението на европейската заповед за арест, без това задължение да е ограничено във времето, и в частност без да е предвидено то да се прекратява след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение. Запазването на това задължение в подобна хипотеза обаче не би имало смисъл, освен ако изпълняващият съдебен орган е длъжен да вземе решение относно изпълнението на европейската заповед за арест и след изтичането на тези срокове.

40 Освен това евентуално тълкуване на член 15, параграф 1 от Рамковото решение в смисъл, че след изтичането на тези срокове изпълняващият съдебен орган вече не трябва да взема решение относно изпълнението на европейската заповед за арест, би могло да застраши целта на Рамковото решение за ускоряване и опростяване на съдебното сътрудничество, доколкото подобно тълкуване би могло в частност да принуди издаващата държава членка да издаде втора европейска заповед за арест, за да даде възможност за провеждането на нова процедура по предаване в предвидените в Рамковото решение срокове.

41 Следователно, като предотвратява риска от отслабване на действието на европейските заповеди за арест и от усложняване на процедурите в резултат от забавянето при изпълнението на тези заповеди, тълкуването на членове 15 и 17 от Рамковото решение в смисъл, че решението относно изпълнението на европейската заповед за арест може да се вземе и след изтичането на сроковете по член 17, само улеснява предаването на издирваните лица в съответствие със закрепения в член 1, параграф 2 от Рамковото решение принцип на взаимно признаване, който е основното правило, въведено с това решение (вж. по аналогия решения Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, т. 59 и West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, т. 62). Освен това обратното тълкуване на членове 15 и 17 от Рамковото решение би могло да поощри практиките за тенденциозно бавене на процедурата с цел възпрепятстване на изпълнението на европейските заповеди за арест.

42 От изложеното по-горе следва, че само по себе си изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение не води до отпадане на задължението на изпълняващата държава членка да продължи процедурата по изпълнение на европейската заповед за арест и да вземе решение относно изпълнението ѝ.

По продължаването на задържането на издирваното лице

43 Съгласно текста на член 12 от Рамковото решение изпълняващият съдебен орган следва да вземе решение дали лицето, задържано въз основа на европейска заповед за арест, да остане задържано съгласно правото на изпълняващата държава членка. В същия член се уточнява, че лицето може да бъде освободено временно по всяко време в съответствие с правото на тази държава, при условие че неин компетентен орган вземе мерки, необходими за предотвратяване на укриването му.

44 Налага се изводът, че този член не предвижда нито общо, че продължаване на задържането на издирваното лице е възможно само в конкретни времеви рамки, нито конкретно, че то е изключено след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение.

45 Също така, макар да допуска при определени условия възможност за временно освобождаване на задържаното въз основа на европейска заповед за арест лице, член 12 от Рамковото решение не предвижда, че след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение изпълняващият съдебен орган е длъжен да постанови такова временно освобождаване, нито пък, на още по-голямо основание, че е длъжен да постанови същинско освобождаване на лицето.

46 В това отношение следва да се подчертае, че няма и други разпоредби на Рамковото решение, които да предвиждат задължения от този порядък.

47 По-конкретно, за разлика от член 23, параграф 5 от Рамковото решение, който предвижда, че след изтичането на сроковете за предаване на издирваното лице след приемането на решението относно изпълнението на европейската заповед за арест, това лице следва да бъде освободено, ако все още е задържано, член 17 от Рамковото решение не установява връзка между освобождаването на лицето и изтичането на сроковете за вземане на това решение.

48 В това отношение следва да се отбележи, че в член 17, параграфи 2 и 3 от Рамковото решение се казва, че решението относно изпълнението на европейската заповед за арест „се взима“ в посочените срокове, а в член 17, параграф 4 — че тези срокове „могат да бъдат удължени“, докато в член 23, параграф 5 от Рамковото решение с по-категорична формулировка е предвидено, че издирваното лице „следва да бъде освободено“, ако все още е задържано към момента на изтичането на сроковете по този член.

49 Що се отнася до тази разлика в последиците, които законодателят на Съюза е предвидил в случай на изтичане на сроковете по член 17 и съответно по член 23 от Рамковото решение, може освен това да се констатира, че предложението на Комисията, въз основа на което е прието Рамковото решение (COM (2001) 522 окончателен), е предвиждало обратното — че издирваното лице трябва задължително да бъде освободено както при изтичането на сроковете за вземане на решение относно изпълнението на европейската заповед за арест, така и при изтичането на сроковете за предаването му.

50 Освен това, доколкото от съображенията в точки 34—42 от настоящото решение следва, че процедурата за изпълнение на европейската заповед за арест трябва да продължи и след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение, евентуално общо и безусловно задължение за временно освобождаване или — на още по-голямо основание — за същинско освобождаване на лицето, когато тези срокове изтекат или когато общата продължителност на задържането на издирваното лице надхвърли посочените срокове, би могло да ограничи ефективността на въведената с Рамковото решение система за предаване и съответно да възпрепятства осъществяването на целите на това решение.

51 Накрая следва да се отбележи, че член 26, параграф 1 от Рамковото решение предвижда, че издаващата държава членка трябва да приспадне срока на задържането въз основа на европейската заповед за арест от целия срок на лишаване от свобода, който следва да бъде изтърпян в тази страна, като по този начин се гарантира, че всеки срок на задържане, включително в резултат от евентуално продължаване на задържането след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение, ще бъде надлежно взет предвид в случай на изпълнение на наказание лишаване от свобода в издаващата държава членка.

52 Оттук следва, че член 12 от Рамковото решение във връзка с член 17 от него трябва да се тълкува в смисъл, че по принцип допуска изпълняващият съдебен орган да продължи задържането на издирваното лице в съответствие с правото на изпълняващата държава членка след изтичането на сроковете по член 17 от Рамковото решение дори ако общата продължителност на задържането на това лице надхвърля тези срокове.

53 В член 1, параграф 3 от Рамковото решение обаче изрично се припомня, че то не може да има за последица да измени задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 ЕС и отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) — задължение, което освен това се прилага за всички държави членки, и по-специално както за издаващата, така и за изпълняващата държава членка (вж. в този смисъл решение F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 40 и 41).

54 Ето защо член 12 от Рамковото решение трябва да се тълкува в съответствие с член 6 от Хартата, който предвижда, че всеки има право на свобода и сигурност.

55 В това отношение е важно да се припомни, че член 52, параграф 1 от Хартата допуска налагането на ограничения при упражняването на права като закрепените в член 6 от нея, ако тези ограничения са предвидени в закон, зачитат основното съдържание на посочените права и свободи и при спазване на принципа на пропорционалност са необходими и действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора (вж. в този смисъл решение Volker und Markus Schecke и Eifert, C-92/09 и C-93/09, EU:C:2010:662, т. 50).

56 Освен това от член 52, параграф 3 от Хартата следва, че доколкото тя съдържа права, съответстващи на правата, гарантирани от ЕКПЧ, техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената конвенция. Член 53 от Хартата добавя в тази връзка, че никоя нейна разпоредба не трябва да се тълкува като ограничаваща или накърняваща правата, признати по-специално от ЕКПЧ (решение Volker und Markus Schecke и Eifert, C-92/09 и C-93/09, EU:C:2010:662, т. 51).

57 От практиката на Европейския съд по правата на човека във връзка с отнасящия се до процедурите за екстрадиция член 5, точка 1, буква f) от ЕКПЧ следва, че ограничаване на свободата на основание на този член е оправдано само за целите на провеждането на процедурата за екстрадиция и следователно, ако процедурата не се води с изискваната грижа, задържането престава да бъде оправдано (вж. по-специално ЕСПЧ, Quinn с/у Франция, 22 март 1995 г., серия A, № 311, § 48 и Gallardo Sanchez с/у Италия, № 11620/07, § 40, ЕСПЧ-2015).

58 Ето защо, като се има предвид, че издаването на европейска заповед за арест само по себе си не може да оправдае задържане на издирваното лице за срок, чиято обща продължителност превишава времето, необходимо за изпълнението на заповедта, в съответствие с член 6 от Хартата изпълняващият съдебен орган ще може да постанови продължаване на задържането на това лице само ако процедурата по изпълнение на европейската заповед за арест е водена достатъчно грижливо и съответно, ако срокът на задържането не е прекомерен.

59 За да се увери, че това е така, изпълняващият съдебен орган ще трябва да извърши конкретна проверка по съответния случай, като вземе предвид всички обстоятелства, релевантни за преценката дали продължителността на процедурата е оправдана, включително евентуалното бездействие на властите на съответните държави членки и приносът на издирваното лице, ако има такъв, за продължителността на процедурата. Ще трябва да се вземат под внимание и наказанието, което е поискано за това лице или което му е наложено във връзка с деянието, за което е издадена европейската заповед за неговия арест, както и наличието на риск от укриването му.

60 В този контекст обстоятелството, че издирваното лице е задържано за срок, чиято обща продължителност значително надхвърля сроковете по член 17 от Рамковото решение, също е релевантно, доколкото тези срокове по принцип са достатъчни — в частност с оглед на основната роля на принципа за взаимно признаване във въведената с Рамковото решение система — за това изпълняващият съдебен орган да направи предварителните проверки във връзка с изпълнението на европейската заповед за арест и да вземе решение относно изпълнението ѝ.

61 При всички случаи, ако в резултат от проверката, спомената в точки 58—60 от настоящото решение, изпълняващият съдебен орган приеме, че е длъжен да прекрати задържането на издирваното лице, в този случай съгласно член 12 и член 17, параграф 5 от Рамковото решение той трябва с решението за временно освобождаване на лицето да постанови мерките, които намира за необходими за предотвратяване на укриването му, и да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на лицето, докато вземе окончателно решение относно изпълнението на европейската заповед за арест.

62 Предвид изложеното по-горе на поставените въпроси следва да се отговори, първо, че член 15, параграф 1 и член 17 от Рамковото решение трябва да се тълкуват в смисъл, че изпълняващият съдебен орган е длъжен да вземе решение относно изпълнението на европейската заповед за арест и след изтичането на сроковете по член 17.

63 Второ, член 12 от Рамковото решение във връзка с член 17 от него и с оглед на член 6 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че в подобен случай допуска продължаване на задържането на издирваното лице в съответствие с правото на изпълняващата държава членка дори ако общата продължителност на задържането на това лице надхвърля тези срокове, но при условие че тази продължителност не е прекомерна с оглед на характеристиките на процедурата, следвана в разглеждания от запитващата юрисдикция случай, което тази юрисдикция трябва да провери. Ако реши да прекрати задържането на съответното лице, изпълняващият съдебен орган е длъжен с решението за временно освобождаване на лицето да постанови мерките, които намира за необходими за предотвратяване на укриването му, и да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на лицето, докато вземе окончателно решение относно изпълнението на европейската заповед за арест.

По съдебните разноски

64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 15, параграф 1 и член 17 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., трябва да се тълкуват в смисъл, че изпълняващият съдебен орган е длъжен да вземе решение относно изпълнението на европейската заповед за арест и след изтичането на сроковете по член 17.

Член 12 от Рамковото решение във връзка с член 17 от него и с оглед на член 6 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че в подобен случай допуска продължаване на задържането на издирваното лице в съответствие с правото на изпълняващата държава членка дори ако общата продължителност на задържането на това лице надхвърля тези срокове, но при условие че тази продължителност не е прекомерна с оглед на характеристиките на процедурата, следвана в разглеждания от запитващата юрисдикция случай, което тази юрисдикция трябва да провери. Ако реши да прекрати задържането на съответното лице, изпълняващият съдебен орган е длъжен с решението за временно освобождаване на лицето да постанови мерките, които намира за необходими за предотвратяване на укриването му, и да обезпечи наличието на материалните условия, необходими за действителното предаване на лицето, докато вземе окончателно решение относно изпълнението на европейската заповед за арест.

Подписи